

“SUN’IY INTELLEKT YORDAMIDA MASOFAVIY TA’LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISH”

Muallif: Qarshi Davlat Texnika Universteti magistri

Sobirova Munisa

Saydullayeva Gulsevar Alisher qizi

Choriyeva Gulsanam O’ktam qizi

Sayfiddinova Sohiba Nuriddin qizi

Anotatsiya

Tadqiqotda raqamli ta’lim muhitida sun’iy intellekt asosidagi tizimlarning o‘quv jarayonini individuallashtirish, talabalarning bilim darajasini aniqlash va o‘quv materiallarini moslashtirishdagi imkoniyatlari ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, adaptiv ta’lim platformalari, aqlli baholash tizimlari hamda chatbot va virtual yordamchilar orqali ta’lim jarayonini qo‘llab-quvvatlash usullari yoritiladi.

Sun’iy intellektning masofaviy ta’lim tizimida qo‘llanilishi o‘quv jarayonining samaradorligini oshirish, talabalar faolligini kuchaytirish va ta’lim sifatini yaxshilashga xizmat qilishi ilmiy jihatdan asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari sun’iy intellekt texnologiyalarini ta’lim tizimiga integratsiya qilish orqali zamonaviy va samarali o‘quv muhitini yaratish imkoniyatlarini ko‘rsatadi.

Kalit so‘zlar: Sun’iy intellekt, masofaviy ta’lim, raqamli ta’lim texnologiyalari, adaptiv ta’lim tizimlari, ta’lim platformalari, chatbot, avtomatik baholash.

Kirish

So‘nggi yillarda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi ta’lim tizimida ham katta o‘zgarishlarni yuzaga keltirdi. Ayniqsa, masofaviy ta’lim shakli zamonaviy ta’limning muhim yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Masofaviy ta’lim orqali o‘quvchilar va talabalar istalgan joyda turib bilim olish imkoniyatiga ega bo‘lmoqda.

Shu bilan birga, masofaviy ta'lim tizimida ta'lim sifatini oshirish, o'quv jarayonini samarali tashkil etish hamda talabalar faoliyatini nazorat qilish kabi muammolar mavjud. Ushbu muammolarni hal qilishda sun'iy intellekt texnologiyalari muhim ahamiyat kasb etadi. Sun'iy intellekt asosidagi tizimlar ta'lim jarayonini individuallashtirish, bilimlarni avtomatik baholash hamda o'quv materiallarini talabaning bilim darajasiga moslashtirish imkonini beradi.

Mazkur tadqiqotda sun'iy intellekt yordamida masofaviy ta'lim samaradorligini oshirishning nazariy va amaliy jihatlari ko'rib chiqiladi.

Adabiyotlar tahlili

Masofaviy ta'lim va sun'iy intellekt texnologiyalarini ta'lim tizimiga joriy etish masalalari ko'plab olimlar tomonidan tadqiq qilingan. Masalan, J. Anderson va K. Dede tadqiqotlarida sun'iy intellekt asosidagi ta'lim tizimlari o'quvchilarning individual o'rganish jarayonini qo'llab-quvvatlashi ta'kidlangan. Ularning fikricha, adaptiv ta'lim platformalari o'quv materiallarini foydalanuvchining bilim darajasiga qarab moslashtira oladi. R. Luckin esa sun'iy intellektning ta'limdagi asosiy vazifasi o'qituvchini almashtirish emas, balki uning faoliyatini qo'llab-quvvatlash ekanligini qayd etadi. Mahalliy tadqiqotchilar ham raqamli pedagogika va masofaviy ta'lim tizimlari bo'yicha ilmiy ishlar olib borgan. Ularning ilmiy ishlari ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalarning ahamiyati ortib borayotganini ko'rsatadi.

Tadqiqot metodlari

Mazkur tadqiqotni amalga oshirish jarayonida quyidagi ilmiy metodlardan foydalanildi:

Tahlil metodi – masofaviy ta'lim tizimida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha ilmiy manbalarni o'rganish.

Taqqoslash metodi – an'anaviy ta'lim va sun'iy intellekt asosidagi ta'lim tizimlarini solishtirish. Kuzatish metodi – raqamli ta'lim platformalarining o'quv jarayoniga ta'sirini kuzatish. Statistik tahlil metodi – ta'lim samaradorligini aniqlashda olingan natijalarni tahlil qilish. Sun'iy intellekt texnologiyalari masofaviy ta'lim tizimida bir qator muhim

imkoniyatlarni yaratadi. Birinchidan, sun'iy intellekt asosidagi adaptiv ta'lim tizimlari talabalarning bilim darajasini aniqlab, o'quv materiallarini individual tarzda taqdim etadi. Bu esa har bir talabaning o'z imkoniyatiga mos ravishda bilim olishini ta'minlaydi. Ikkinchidan, avtomatik baholash tizimlari yordamida talabalarning bilim darajasi tez va aniq baholanadi. Bu jarayon o'qituvchining vaqtini tejashga ham yordam beradi. Uchinchidan, chatbot va virtual yordamchilar talabalar savollariga tezkor javob berish orqali ta'lim jarayonini yanada qulaylashtiradi. Sun'iy intellekt yordamida o'quv jarayonida yig'ilgan ma'lumotlarni tahlil qilish orqali talabalar faoliyatini chuqur o'rganish va ta'lim jarayonini takomillashtirish mumkin. Sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish zamonaviy ta'lim tizimining muhim tarkibiy qismiga aylanmoqda.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, sun'iy intellekt texnologiyalari masofaviy ta'lim tizimini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini individuallashtirish, talabalar bilimini samarali baholash hamda o'quv jarayonini optimallashtirish mumkin.

Kelajakda sun'iy intellekt asosidagi ta'lim platformalarini keng joriy etish orqali ta'lim sifatini yanada oshirish imkoniyati mavjud.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Anderson J. Artificial Intelligence in Education. New York, 2019.
2. Luckin R. Machine Learning and Human Intelligence. London, 2018.
3. Holmes W., Bialik M., Fadel C. Artificial Intelligence in Education. Boston, 2019.
4. Bates T. Teaching in a Digital Age. Vancouver, 2015.
5. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni rivojlantirish bo'yicha normativ hujjatlar.